

青海民族学院学术丛书之四十五

བོད་ཀྱི་ཉེ་རབས་ཚུམ་རིག་གི་སློབ་ཁྲིམས་
འཆར་བཞི་མེ་མོང་།

བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཙམས།

མཚོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སླུང་ཁང་།

青海民族学院院长基金资助项目

བོད་ཀྱི་ཉེ་རབས་ཚྱུ་མ་རིག་གི་སྤྱི་ཁོག་
འཆར་བའི་མེ་ལྔ་།

བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བརྩམས།

མཚོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

近代藏族文学研究:藏文/索南尖参著. —西宁:青海民族出版社, 2007.7

ISBN 978-7-5420-1274-6

I. 近... II. 索... III. 藏族—少数民族文学—文学研究—中国—近代—藏语 IV. I207.914

中国版本图书馆CIP数据核字(2007)第107530号

ཚུམ་ཐྱིག་འགན་འཁུར་བ། དབང་ཐུག་མཚོ་མ།
དབང་ཐུག་འགན་འཁུར་བ། ཡུ་ཆེུ་རྒྱ།

བོད་ཀྱི་ཉེ་དུས་ཚུམ་ཐྱིག་གི་ཐུག་ཁོག་འཆར་བའི་མེ་ཁང་།

བསྐྱེད་ནུས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཙུགས།

དཔེ་ཐུག།	མཚོ་ཐུག་མི་རིགས་དཔེ་ཐུག་ཁང་། (ཐིམ་ཕུང་ཁྱེད་ཐུག་མི་རིགས་ཁྱེད་ཁང་10)
འཕེམས་ཐེལ།	ཐུག་ཁང་810001 ཁ་པར་6143426
བརྒྱུད་འཆར་།	ཞིན་རྒྱ་དཔེ་ཁང་།
པར་འདེབས།	ཐི་ཁིང་མི་རིགས་པར་ཁང་།
དེབ་ཆད།	850mm×1168mm 1/32
དཔར་ཤོག	11.125
ཡིག་གྲངས།	ཁྱི25
པར་ཐེངས།	2007ལོའི་ཟླ7པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱིགས།
དཔར་ཐེངས།	2007ལོའི་ཟླ7པར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།
དཔར་གྲངས།	1—1 000

དཔེ་ཉན་གས། ISBN 978-7-5420-1274-6

དེན་གྲངས། སྒྲེར་19.00

པར་དབང་འདི་གར་ཡོད་པས་པར་བཟུང་ན་ཁྱིམ་ཆད་ཕོག
(ཤོག་ངོས་ཆད་ནོར་སྒྲིག་སྒྱུན་གར་ཅུང་ཡོད་ཆེ་པར་ཁང་ལ་དྲི་གཏུག་བྱ)

ཐེང་གཞི།

ཀུལ་དབང་ལྔ་བ་ཆེན་མོ་ནས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
བར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བརྒྱུ་ལྔ་པ་གི་རིང་དུ་པོད་གྱི་ཚུལ་རིག་ལ་འཕེལ་རྒྱས་ཅུང་་་་
ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱའི་བྱུང་ཁོངས་སྤྱི་ལས་རྒྱ་ཆེ་བུ་སོང་བ་དང་།
ནུམ་པ་སྒྲ་མང་ཅན་དུ་གྱུར་པ། མཆོན་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་མཛེས་པ།
བཅམས་ཆོས་གྱི་ནུམ་གྲངས་སྤྱི་ལས་རྒྱ་ཆེ་མང་དུ་སོང་བ་བཅས་ཐུན་ཐུམ་་་་་
ཆོགས་པའི་ནུམ་པ་གསར་བ་ཞིག་ཤར་ཡོད། དེ་ཡང་སྐབས་དེའི་ཚུལ་རིག་
བཅམས་ཆོས་གྱི་གྲངས་འཕྲོ་ཁོ་ནའི་སྤྱི་ལས་བཞུས་ན། གསུང་འབུམ་
ཡོད་པའི་མཁས་པ་བརྒྱུ་ལྔ་པ་ཕྱིན་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་དུ་
སྟན་ངག་དང་། མཁུར་མ། ལེགས་བཤད། བསྐྱབ་བྱ། འཕྲིན་ཡིག་གསལ་
འདེབས། སྟོན་ལམ་སོགས་ཚུལ་རིག་གི་བཅམས་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་པ་
དང་། མཁས་པ་གཅིག་གི་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་དུ་འང་ཚུལ་རིག་གི་བཅམས་
ཆོས་ཉུང་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ནས་མང་བ་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ཁོངས་པ་བཞུགས།
དཔེར་ན། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙེ་དབང་པོའི་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་དུ།
སྟོན་པོན་པརྒྱ་འབྱུང་གནས་དང་། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན། རྗེ་

ཙུང་ཁ་པ་སྐྱེས་ཐུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་དབང་ནམས་དང་། སངས་
 རྒྱལ་བྱང་མེམས་དཔའ་པོ་མཁའ་འཁྱོལ་སྤྱོད་བཅས་ལ་བཙས་མིན་གྱི་དད་
 པ་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྒྲིན་པ་བཟོད་ཀྱང་འདྲོད་དོན་གསལ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་
 ཚྭ་རིག་གི་བཅམས་ཆོས་པལ་ཆེར་སྤྲུལ་བརྒྱུ་ལ་ཉེ་བ་བཞུགས་ཡོད། གཞན་
 ཡང་《གངས་ལྗོངས་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཚྭ་ཡིག་གསེར་གྱི་རྒྱལ་བུ》
 ཅུ། སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྤར་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་རྩ་རིང་ཡིག་ནས་དུས་
 རབས་ཉེ་སྤྱི་བའི་སྤྲད་ཀྱི་བར། དུས་རབས་འེ་རེའི་བྱང་ཆོས་མདོན་པར་
 མཆོན་པའི་ཚྭ་རིག་གི་བཅམས་ཆོས་ནམས་ཕྱགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཡོད་པ་
 ལས། 《རྩ་རིང་ཡིག་གེ》དང་། 《དུན་རྟོང་གཉེར་ཡིག་》 《གཉེར་ཡིག་》
 བཅས་སྤྲད་པའི་མཆོན་བྱང་བཀོད་པའི་ཚྭ་པ་པོ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་.....
 བཞུགས་ལ། དེ་ལས་གནའ་རབས་(བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་སྐབས་དང་བོད་སྐལ་བུའི་
 དུས་སྐབས། ས་པག་རིན་གཙང་གི་དུས་སྐབས་བཅས་) ཉེ་པལ་ཆེར་ལོ་སྤྱོད་སྤྲག་.....
 གཅིག་གི་རིང་གི་ཚྭ་པ་པོ་ཉེ་སྤྱི་ཙམ་བཞི་དང་། ཉེ་རབས་ཉེ་ལོ་སྤྲུལ་བརྒྱུ་ལྷག་
 གི་རིང་གི་ཚྭ་པ་པོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་བཞུགས། སྤུ་མས་བརྒྱ་ཆའི་སྤྲུལ་རྩ་ས་
 གསུམ་ཟིན་ལ། ཕྱི་མས་བརྒྱ་ཆའི་དྲག་རྩ་རེ་བདུན་ཟིན། ཚྭ་པ་པོ་དེ་
 རྒྱལ་སྤྱི་བྱག་ཚྭ་བསྐྱེམས་པས་བརྒྱ་དང་དྲག་རྩ་རེ་དགུ་བཀོད་ཡོད་པ་ལས་
 གནའ་རབས་ཀྱི་བཅམས་ཆོས་ལྟ་བུ་ཐམ་པ་དང་། ཉེ་རབས་ཀྱི་བཅམས་
 ཆོས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དགུ་ཡོད། སྤུ་མས་བརྒྱ་ཆའི་སྤྲུལ་རྩ་ཟིན་ལ། ཕྱི་མས་
 བརྒྱ་ཆའི་བདུན་ཅུ་ཟིན་ཡོད། དེ་ལས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་པ་ནི་དུས་

སྐབས་མ་དག་ལས་ཉེ་རབས་སུ་རྩལ་པ་པོའི་དབྱང་ལྡེ་རྡེ་ཆེར་སང་བ་དང་།
བཅའ་སྒྲིལ་གྱི་གྲངས་འཁོར་རྡེ་མང་དུ་སང་ནས་རྩལ་རིག་ལ་འཕེལ་རྒྱས་
ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་དོ། །

ཕྱགས་དྲག་པའི་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོན་མདོག་ལྷན་པ་ནི་ཉེ་
རབས་ཀྱི་དུས་སྐབས་དེའི་རྩལ་རིག་གི་ཆོས་མདོན་གསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་
རེད། རྒྱ་མཚན་ནི། ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་
གཙོ་བོ་ཞིག་དང་འཆོ་བའི་ནང་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་།
རྩལ་པ་པོ་ཆང་མ་ཆོས་ལུགས་པ་དང་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་མོས་བྱེད་མཁན་.....
ཡིན་པ། སྐབས་དེའི་རྩལ་རིག་གི་ཞབས་འདེགས་ལྷ་ཡུལ་ནི་ནང་བསྟན་ཆོས་
ལུགས་ཁོ་ན་ཡིན་པ། འཇིག་རྟེན་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་བསྟན་བཅས་རྩལ་
པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱུ་བའམ་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ། །དེ་ཡང་འཇུ་
སྐལ་བཟང་གིས། འགའ་ཞིག་བོད་ཀྱི་སྐལ་རྒྱུན་སྟན་ངག་ཡིན་ཕྱིན་ནང་དོན་
ལྟ་བུ་ཁོ་ན་སྟོན་མེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ནང་རིག་བརྗོད་བྱུང་བྱས་ཕྱིན་
བཅའ་སྒྲིལ་དེ་ལ་བསམ་སྒྲུབ་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཞན་པའམ། ཐ་ན་བསམ་
སྒྲུབ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱ་བོ་ཤིན་ཏུ་མ་བཟགས་པའི་ལུ་ཅོར་ཏེ། དོན་
ཏུ་ནང་རིག་ལྟ་བུའམ་བསམ་སྒྲུབ་ལྟོན་པ་དེ་བཅའ་སྒྲིལ་དེའི་བསམ་སྒྲུབ་
ལ། ལྟ་བུ་དེ་མཚོན་ཆ་ད་ཅི་ཅམ་ཆ་བས་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་བསམ་སྒྲུབ་རང་
བཞིན་གཏིང་ཟབ་པ་ཡིན། བོད་ལྟར་ན་རྩལ་གང་རུང་བ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ནང་
དོན་རིག་པ་ཡིན་ལ་བསམ་སྒྲུབ་འང་ནང་དོན་རིག་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟོག་པ་

དང་། བཛྲླ་བྱ་ཐད་ཀར་ནང་དོན་རིག་པ་མིན་ཡང་བསམ་སྒྲིལ་ཆ་ནས་
 རང་རིག་ཆས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མཆོན་པའི་སྟེན་ངག་གིན་ཏུ་འཕྱར་ཆེན་ཞིག་
 ཡོད་པ་ལ་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལྷག་སྐྱེད་པའམ། ཐ་མལ་གྱི་སྟངས་ཞེན་ལྷག་
 པའམ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བཛྲླ་བ་སོགས་དང་།
 ཡང་ན་གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་སྟོན་པའམ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་འཆད་པའམ།
 འབྲས་བུའི་གོ་འཕང་གཉེར་བར་སྐྱལ་བ་སོགས་གང་རུང་གི་བསམ་སྒྲིལ་གྱི་
 དྲག་ཅིང་གཏིང་ཟབ་པ་ཞིག་སྟོན་གྱིན་ཡོད་པས་བསམ་སྒྲིལ་རང་བཞིན་ཅི་ལ་
 མེད། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་གཞན་པའི་ཚྭ་རིག་དང་བསྐྱར་ན་ཡང་
 བསམ་སྒྲིལ་མདོན་གསལ་ཆེ་ཞིང་གྲགས་དྲག་པ་ལ་བོད་ཀྱི་ཚྭ་རིག་གི་བྱུང་.....
 ཆོས་གཞན་ལས་ཀྱང་འབྱར་ཏུ་ཐོན་པའི་ཆོད་ཏུ་འདུག ཅས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡིན་ཅིང་། སྐབས་དེའི་ཚྭ་རིག་གི་བཅའ་སྟོན་ཆོས་གང་ཡིན་ཆང་མས་
 དགེ་བ་བརྟུ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས། བྱམས་སྦྱིང་རྗེ། སྦྱོན་པ་དང་བཙོན་
 འབྲས་སོགས་མི་བཛྲླ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་ཡང་དགེ་བ་བརྟུ་ལས་ལྷག་
 ལྟ་མི་བྱེད་པ་ཟེར་བ་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ལ་ལྷག་ལྟ་མི་བྱེད་པ་ཟེར་བ་ཡིན་
 པས་དེ་ལྟར་གཞན་དགྲ་པོ་འདིག་ཉེན་ཡ་རབས་ཀྱི་སྦྱོད་བཟང་ཡིན་ལ། དེས་
 སྦྱོ་ཆོགས་བདེ་འཇགས་དང་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ཡོང་བར་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་
 ཐོན་པ་ལ་དམིགས་ནས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བརྟུ་ལས་འབྲས་དང་
 སྦྱར་ནས་བཛྲླ་བ་མི་རྣམས་ལ་རབས་སྦྱོད་བཟང་ལ་གནས་པའི་སྦྱི་
 འབངས་གིན་ཏུ་གཏོང་རྒྱ་དང་། བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་

བས་སེམས་ཅན་འདྲ་མཉམ་དང་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ། བོ་མོ་འདྲ་མཉམ།
 དབུལ་ཕྱག་འདྲ་མཉམ། བཅན་གཉིས་འདྲ་མཉམ་སོགས་རང་གཞན་བྱང་
 མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། སྤྱིན་པ་བརྗོད་པས་སེམས་ཅན་དཀའ་སྟུག་ཅན་
 ལ་རྒྱ་ལོ་ར་སོགས་ཀྱིས་རོགས་རམ་གང་ཐུབ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བཟང་གི་ལམ་ལ་
 འགོད་རྒྱ་དེ་ཡིན། བཅ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། སྟུག་བསམ་པ་མོ་ཙམ་
 ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། །བདེ་ལ་ནམ་ཡང་ཆོག་ཤེས་མེད་པར་ནི། །བདག་དང་
 གཞན་ལ་བྱང་པར་ཡོད་མིན་ཞེས། །གཞན་བདེ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱིན་
 གྱིས་སྒྲོ་བས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་དང་
 འདྲ་བར་སྟུག་བསམ་པ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་ལ་ཆོག་ཤེས་མེད་པ་གྲ་སྟུག་.....
 ཡིན་པས། གཞན་ལ་གཞོད་འཆོ་བྱེད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཏེ་སུ་པ་
 སྦྱོང་དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་། རྩོམ་སྤྱོད་ཀྱི་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས།
 འཛམ་གླིང་འཛིན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ནད་མཆོན་ཐུ་གའི་མིང་མེད་
 པར། །སྤྱི་རྒྱ་སྤྱིད་པའི་བྱིམ་ཆེན་པོར། །ལྷ་མའི་ཀླན་དགའ་རྒྱས་པར་སྦྱོན། །
 །ཞེས་དང་། རྩོམ་འཛིན་མེད་རིགས་པའི་སྒྲོ་བྱས་ཀྱིས། རྩོད་བཅུད་འཛིན་
 རྟེན་བཀྲ་བའི་གོ་ལའི་ཁམས། །སྟུགས་བཞེད་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོས་ནམ་ཕྱེ་
 བའི། །མྱིང་ཆེན་བདུན་གྱི་སྤྱོད་འགྲོ་ཡོད་དོ་ཙམ། །ཞི་བདེ་ཡོངས་སྤྱོད་མཆོག་
 ལ་རོལ་ཐུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ནད་ཡམས་སུ་གོ་འཐབ་ཚོད་འབྲུག་ཡོང་
 མེད་པར་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་དར་རྒྱས། མི་རིགས་མཐུན་
 སྤྱོད། ལྷོ་བས་འབྱོར་རྒྱས་ཤིང་བདེ་སྤྱོད་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་འཛམ་པའི་

བསམ་སྒོ་དང་། ལྷག་པར་དུ་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་འཕེལ་ཆུས་ཡོང་བར་
 སྒོན་པ་དག་ནི་ད་ལྟའི་རྒྱལ་གྱིས་བཏོན་པའི “ཞི་བདེ” དང་ “འཕེལ་
 ཆུས” གི་སྒྲུང་བྱ་དང་མཐུན་པས། བསམ་སྒོ་དེ་ནི་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་ངོ་མཚར་
 བ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། ཉེ་རབས་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྒོ་དངོས་
 རྟགས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཡོད་དོ།

དུས་སྐབས་དེར་ནང་བསྟན་བསམ་སྒོ་གཏན་མ་འདྲིས་པའི་བཅའ་སྒོ་
 ཆོས་དཀའ་ན་ཡང་། དངོས་རྟགས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་
 གི་ཐུན་ནག་དང་། དབང་སྒྱུར་པའི་གདུག་རྩུབ། ཆོས་ལུགས་པའི་ཚུལ་
 འཆས་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་མིན་སྤང་ཚུལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཤིག་ལ་གསོན་ཉམས་
 ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་མཚང་འབྲེན་བྱས་ཡོད་པའི་ཕུལ་བྱུང་བཅའ་སྒོ་ཆོས་མི་ཉུང་
 བ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྒྱལ་སྤྱིའི་དམངས་ཕྱག་ཏུ་གཏོང་བའི་ལྟ་ཚུལ་
 བརྗོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིང་གང་མང་ཞིག་སྒོན་ཡོད་ལ། འདྲི་
 ཚུལ་དེ་དག་གིས་ཚུམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་དམངས་གཅེས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་
 མངོན་པར་མཚོན་ཡོད།

དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་ཆེན་མོས་དཀའ་ལྡན་པོ་བྲང་
 གི་སྤྱིའི་དབང་བཅུགས་རྗེས་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱིའི་ཀྱི་སྤྱི་གྲོལ་དང་སྤྱི་མཐུན་ལུགས་
 གསར་བསྐྱུགས་སོགས་བྱས་ནས་མངའ་འབངས་བདེ་ལ་བཞོད་ཅིང་། ཐུབ་
 མཐའ་རིས་མེད་མཉམ་གནས་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱུངས་ནས་ཆོས་དང་རིག་གནས་
 འགན་ལུས་ངང་འཕེལ་ཆུས་ཡོང་བའི་ཁོར་ཕྱག་ལེགས་པོ་ཞིག་བསྐྱུན། འོན་

གྲུང་རྒྱལ་དབང་ལུ་པ་ཆེན་མོ་སྐུ་འདས་རྗེས་ཆོས་ལུགས་བྱུང་མཐའི་བར་
 འགལ་བ་གསར་བ་སྟོན་པ་དང་། མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཆོས་དེ་ཕེད་སྐྱུད་དེ། བོད་
 ནང་ཁྲལ་དུ་སྤིང་དབང་འཕྲོག་ཚད་བྱེད་པའི་འབྲུག་ཚད་རབ་དང་རིམ་པར་
 བྱུང་བའི་ཁར། ཕྱི་ནས་དྲག་པོའི་དཔུང་གིས་ཡང་བའི་བཅན་འཇུག་བྱས་
 པའི་དབང་གིས། སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཟང་ཟེང་དུ་བྱུར་པར་མ་ཟད།
 རྒྱ་ཆེ་བའི་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོ་སྲོག་ལ་གནོད་པ་དང་དཔལ་འབྱོར་ལ་བྱུང་བྱུང་
 ཆབས་ཆེན་ཐེབས།

གོང་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་འཇགས་མིན་པའི་ཁོར་ལུག་ཁྲིད་དུ་འཆོ་
 གཞིས་གནང་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་མི་རིགས་དང་། ཆོས་ལུགས། ཆབ་
 སྤྱིད་བཅས་ལ་ཉེན་ཁ་ཆབས་ཆེན་འབྱུང་བའི་ལུགས་དགོངས་འབྲུངས་ཤིང་།
 མཐུན་དུ་གནས་ཡོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེན་ཁ་ལས་རི་ལྟར་སྐྱབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་.....
 ལྟ་བུས། ཆོམ་རིག་གི་མཆོན་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་སྐྱུར་པ་དང་བཅན་.....
 འཇུག་པའི་ངོ་འབགས་དམར་རྗེན་དུ་བསྐྱས་ཏེ། མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་
 འཕྲོག་མཁན་དང་སྤྱི་ཆོགས་བདེ་འཇགས་མིན་པར་བཟོ་མཁན་གྱི་གཏེ་བོ་དེ་
 དག་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་མི་རིགས་པར་
 གོ་བར་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་ཚུམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ངག་དང་། མགུར་ལ།
 ལེགས་བཤད་ལས་གཞན་སྐྱུ་དྲག་གི་རྣམ་ཐར་དང་། བཅའ་སྐྱུང་རིང་མོ།
 རབ་རྟོག་གི་བཅའ་སྐྱུང་སྐོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསར་བ་གང་མང་སྒྲེལ་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཆོན་ཞིང་། དབང་སྐྱུར་གྲལ་རིམ་ནང་ཁྲལ་

གྱི་ཁེ་དབང་འཕྲོག་རེས་དང་། བན་ཚུན་གསོད་རེས་བྱེད་པའི་རྟོག་འཛིང་དྲ་
 ཟུའི་འགལ་འདུ་དང་། དབང་རྒྱར་པའི་སྡིང་རྗེའི་རྩམ་དང་བྲལ་ཞིང་གཏུག་
 རྩལ་ཆེ་བའི་རང་བཞིན། རང་ཉིད་གྱི་ཁེ་བན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ལས་
 འབངས་གྱི་བདེ་རྩལ་ལ་ག་མི་ཆ་བའི་རང་བཞིན་ངན་པ་སོགས་གསལ་བར་
 བསྟན་པ་དང་། བཅན་འཇུག་པའི་ངོམས་ཐབས་མེད་པའི་འདྲིང་རྩམ་དང་།
 ཁ་ཆ་བའི་གཡོ་སྒྲ། སྡིང་རྗེ་མེད་པའི་གཤིས་ངན། གཏུག་རྩལ་ཆེ་བའི་སྦྱོད་
 ངན་བཅས་ལ་སྟན་འབྱེད་དང་དགག་པ་བརྒྱབ་ཅིང་། བོད་རིགས་མི་
 དམངས་གྱི་བཅན་འཇུག་པ་ལ་འགོག་ཚུལ་བྱས་པའི་དཔའ་ངར་དང་།
 རང་ཡུལ་སྤངས་སྦྱོབ་བྱས་པའི་སྡིང་རྟོག་པས་སོགས་མངོན་པར་མཆོད་ཞིང་
 དཔའ་ཚོད་ནམས་ལ་སྡིང་ཁོང་རྩམ་པའི་གཏིང་ནས་བསྟོད་སྒྲུ་ཁྲངས་ཡོད་
 པར་མ་ཟད། བོད་གྱི་ལམ་ལུགས་རྟོང་བ་དང་། བསམ་སྒྲོ་རྟོང་བ། ལྟ་བ་
 རྟོང་བ་བཅས་ལ་སྟན་འབྱེད་དང་བྱར་བྱས་ནས། ཆན་རིག་དང་ལམ་
 ལུགས་གསར་བ་དང་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྒྲུལ་བཏང་ཡོད། བསམ་
 སྒྲོའི་ནང་དོན་དེ་དག་ནི་ཉེ་རབས་ཚོམ་རིག་གི་བསམ་སྒྲོའི་ཉིང་བཅུད་ཡིན་
 པར་མ་ཟད། བོད་གྱི་ཚོམ་རིག་སྤྱི་ལོ་བསམ་སྒྲོའི་ཉིང་བཅུད་ཀྱང་ཡིན་པར་
 བཤས།

ཉེ་རབས་སུ་ཐུར་མེད་པའི་བཅམས་སྤངས་རིང་མོ་དང་། རྣམ་ཐར་ཚོམ་
 རིག་ ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟན་ངག་ལས་གཞན་དུ་རྒྱས་གར་ཚོམ་རིག་གྱང་
 བྱུང་ཡོད། རྒྱུར་རྒྱས་གར་ཚོམ་གྱི་བྱུང་བ་ཉ་ཅང་ཐུན་ཡང་། བོད་རང་གི་

མཁས་པས་མཛད་པའི་རྫོགས་གར་འཁྲབ་གཞུང་ནི་ཉེ་རབས་སུ་བྱུང་བར་
མཁས་པ་ནམས་ལལ་མཐུན། དེས་པོད་ཀྱི་རྩོམ་ལུས་འཐུས་རེ་ཚང་དུ་བཏང་
ཡོད།

ཉེ་རབས་སུ་རྩོམ་རིག་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་
བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་མཁས་དབང་ནམས་ཀྱིས་《སྟན་ངག་མེ་ལང》གི་འགྲེལ་
པ་དང་། དཔེར་བརྗོད། དཀའ་གནད་སྐགས་ལ་དཔྱད་བརྗོད་མཐའ་ཡས་
པ་ཞིག་གསར་དུ་སྒྲིལ་ཏེ། 《སྟན་ངག་མེ་ལང》གི་གཞུང་ལུགས་འཐུས་སྒྲེ་
ཚང་དུ་བཏང་ཞིང་། སྟན་ངག་མེ་ལང་ནི་མི་རིགས་རང་ག་ཅན་དུ་གཏོང་
བའི་བརྒྱད་རིམ་ཁྲོད་དུ་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་དང་།
རྩོམ་རིག་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲུལ་འདེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་བཏོན་ཡོད།

དཀར་ཆག

ཐེང་གཞི།.....	1
ལེའུ་དང་པོ། རྟན་ངག་གསར་ཚྭ།	1
དོན་ཚན་དང་པོ། སྦྱི་བཤད།.....	1
དོན་ཚན་གཉིས་པ། རྒྱལ་བ་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རྟན་ངག་	6
དོན་ཚན་གསུམ་པ། བོད་མཁས་པའི་རྟན་ངག་.....	21
དོན་ཚན་བཞི་པ། ཉམ་ས་བྲན་མུ།	39
དོན་ཚན་ལྔ་པ། སྒྲོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་གྱི་རྟན་ངག་	47
དོན་ཚན་དྲུག་པ། དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་རྟན་ངག་	60
ལེའུ་གཉིས་པ། མགུར་མ་གསར་ཚྭ།	83
དོན་ཚན་དང་པོ། སྦྱི་བཤད།	83
དོན་ཚན་གཉིས་པ། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགུར་མུ།	89
དོན་ཚན་གསུམ་པ། འབས་དཀར་པའི་མགུར་མ།	100
ལེའུ་གསུམ་པ། ལེགས་བཤད་གསར་ཚྭ།	118
དོན་ཚན་དང་པོ། སྦྱི་བཤད།	118
དོན་ཚན་གཉིས་པ། རྒྱ་མིང་གི་བསྟན་བཅོས།	123
དོན་ཚན་གསུམ་པ། རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས།	132

ལེའུ་བཞི་པ། བསྐྱབ་བྱ་གསར་ཚུལ།	145
དོན་ཚན་དང་པོ། ཟ෍་བཤད།	145
དོན་ཚན་གཉིས་པ། བསྐྱབ་བྱའི་བསམ་སྒྲའི་ནང་དོན།	147
དོན་ཚན་གསུམ་པ། བསྐྱབ་བྱའི་མྱ་ཚལ་གྱི་བྱང་ཚུལ།	158
ལེའུ་ལྔ་པ། རྣམ་ཐར་ཚུལ་རིག་གསར་ཚུལ།	162
དོན་ཚན་དང་པོ། ཟ෍་བཤད།	162
དོན་ཚན་གཉིས་པ། མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད།	166
དོན་ཚན་གསུམ་པ། དགའ་བཞི་བའི་རྣམ་ཐར།	178
ལེའུ་དྲུག་པ། བཅའ་སྤྱང་གསར་ཚུལ།	194
དོན་ཚན་དང་པོ། ཟ෍་བཤད།	194
དོན་ཚན་གཉིས་པ། གཞོན་ཅུ་ཟླ་མེད་གྱི་གཏམ་རྒྱུད།	195
དོན་ཚན་གསུམ་པ། བྱ་མཁྱིན་སྒྲོན་ཟླ་བའི་རྟོགས་བརྗོད།	210
དོན་ཚན་བཞི་པ། རབ་རྟོག་གི་བཅའ་སྤྱང་།	214
ལེའུ་བདུན་པ། རྣམ་གར་ཚུལ་རིག་གསར་ཚུལ།	232
དོན་ཚན་དང་པོ། ཟ෍་བཤད།	232
དོན་ཚན་གཉིས་པ། རྣམ་ཐའི་རྟོགས་བརྗོད།	235
སྤྱང་བཅན་ཡར་སྒྲོན་གྱི་ཚུལ་རིག་མདོར་བསྟུས།	240
དོན་ཚན་དང་པོ། ལྷ་སྤྱང་།	243
དོན་ཚན་གཉིས་པ། དག་རྒྱུན།	249

དོན་ཚན་གསུམ་པ། མགུར་ཟུ།	253
ཚུལ་ལྟན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་རིག་མདོར་བསྟུས།.....	258
དོན་ཚན་དང་པོ། དམངས་ཁྱོད་ཚུལ་རིག་ལ་འཕེལ་རྒྱས་ ཆེན་པོ་བྱུང་བ།.....	261
དོན་ཚན་གཉིས་པ། འགྱུར་ཚུལ་མང་པོ་ཐོན་པ།	266
དོན་ཚན་གསུམ་པ། ཚུལ་པ་པོའི་ཚུལ་རིག་དབྱ་བརྟེས་པ།	269
བོད་སིལ་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་རིག་མདོར་བསྟུས།	274
དོན་ཚན་དང་པོ། གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱང་།.....	277
དོན་ཚན་གཉིས་པ། རྩེ་མི་ལའི་མགུར་མ།	281
དོན་ཚན་གསུམ་པ། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད།	285
དོན་ཚན་བཞི་པ། བོད་སིལ་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་རིག་གི་ བྱུང་ཚུལ་མདོར་ཅུམ།	289
ས་པག་རིན་གཙང་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་རིག་མདོར་བསྟུས།.....	300
དོན་ཚན་དང་པོ། སྟན་ངག་མེ་ལང་།	304
དོན་ཚན་གཉིས་པ། རྩེ་ཙང་ཁ་པའི་སྟན་ངག་	307
དོན་ཚན་གསུམ་པ། རྩེ་མི་ལའི་རྟོགས་བརྗོད།	310
དོན་ཚན་བཞི་པ། རྩེ་མི་ལའི་ནུལ་ཐར།	314
དོན་ཚན་ལྔ་པ། བག་ཁྱུ་པའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་རིག་ཆེས་ཆེར་ དར་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ།	317

ལེའུ་དང་པོ། སྒྲོན་ངག་གསར་རྩོམ།

དོན་ཚན་དང་པོ། སྒྲིབ་ཤད།

ཉུས་སྐབས་དེའི་སྒྲོན་ངག་ལ་འཕེལ་བྱས་ཕྱང་ཡོད་ལ། སྒྲོན་ཡང་མི་.....
ཉུང་བ་ཞིག་གནས། འཕེལ་བྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་ཆའི་བྱ་བ་ཁོངས་སྤྲོད་ལས་
ཆེ་བ་སོང་བ་དང་། རྣམ་པ་སྤྲོད་ལས་ཕྱན་སྐྱུ་ཆོགས་པར་གྱུར་པ་ལས་
གཞན། ད་དུང་འཆོ་བའི་འགལ་འཐབ་མཆོན་པའི་བྱ་བ་ཆད་དང་ཆེ་ཆད།
ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱུ་ཆལ་རང་ག་གིས་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་གྱང་
སྤྲོད་མེད་པའི་སྐོབ་ཞིག་མྱོང་བྱུང་། བྱང་པར་དུ་ཡིད་འགྱུར་མཆོན་པའི་
སྒྲོན་ངག་ནམས་སུ་ཡིད་ཡུལ་གཅིག་དུ་འབྲེས་ཤིང་། བདེན་རྒྱན་ཅན་གྱོགས་
(虚实相生) སུ་གྱུར་པ། རྩོམ་པ་པོའི་ཕྱན་སྐྱུ་ཆོགས་པའི་བསམ་སྒྲུབ་འབྲེ་
དུང་དང་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་མི་ཆེའི་སྐོབ་བཅས་སེམ་ཡོད་པས། སྒྲིག་པ་པོ་
ནམས་ལ་ཀུན་རྟོག་དང་ཉམས་སུ་མྱོང་དུ་འབྱུག་པའི་སྐྱུ་ཆལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་
གི་སྒྲིབ་ལ། ཕྱན་མིན་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཛེས་དཔྱད་རིན་ཐང་ཡང་ལྡན་
ནི། སྒྲོན་གྱི་ཆ་ནས་སྐབས་དེའི་བཅམས་ཆོས་ཀྱི་གྲངས་འཕོར་ལ་སྒྲོས་ན་